

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera, soudce JUDr. Josefa Baxy a soudkyně JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **I. H.**, zastoupeného JUDr. Zdeňkem Šlajsem, advokátem se sídlem Horní náměstí 12, Vsetín, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 1292/25, Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 11. 2017, č. j. X, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 15. 5. 2018, č. j. 72 Ad 2/2018 – 34,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalované **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

[1] Žalovaná dne 21. 11. 2017 zamítla žalobcovy námitky a potvrdila rozhodnutí ze dne 4. 10. 2017, kterým byla žalobci zamítnuta žádost o invalidní důchod, neboť jeho pracovní schopnost poklesla pouze o 20 % a žadatel tedy nebyl invalidní ve smyslu § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu bylo zdravotní postižení uvedené v kapitole XV., odd. B, položce 11 přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní

schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity) - ztuhnutí nebo omezení pohybu v hlezenním kloubu.

[2] Proti rozhodnutí žalované o námitkách podal žalobce žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě – pobočce v Olomouci.

[3] Krajský soud žalobu neshledal důvodnou a zamítl ji. Soud zrekapituloval obsah správního spisu, zejména obsah posudku ze dne 15. 11. 2017 vypracovaného posudkovým lékařem v námitkovém řízení, včetně zdravotnické dokumentace žalobce, ze které posudkový lékař vycházel, a obsah napadeného rozhodnutí žalované. V souladu s § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, si soud vyžádal zpracování posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ostravě (dále též jen „PK MPSV“). Posudková komise v posudku uvedla, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu bylo zdravotní postižení uvedené v kapitole XV., odd. B, položce 12 přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity – „*poúrazový stav levého hlezna s výraznými deformitami levé nohy s těžkou artrózou hlezenního kloubu, stav po neúplné resekci sublatu 23. 9. 2016, s talokalkaneární dezou po této operaci, zborcením talu, středně těžkou artrózou levého Chopartova kloubu s jeho rigiditou, se závažnou poruchou stereotypu chůze a omezením dosahu chůze i přes kompenzační pomůcky*“ – vedoucí k poklesu pracovní schopnosti na horní hranici rozmezí 20-30%, tj. 30%.

[4] Krajský soud konstatoval, že sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává, neboť posouzení míry poklesu pracovní schopnosti a stanovení dne vzniku invalidity je otázkou odbornou, medicínskou. Soud proto ověřuje pouze to, zda posudek příslušné posudkové komise, o nějž se opírá správní rozhodnutí, je úplný a přesvědčivý, případně zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena. Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti, a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro rozhodnutí ve věci. Žalobce nerozporoval úplnost podkladů pro posouzení svého zdravotního stavu, ani obsazení posudkové komise. Krajský soud shledal, že posudek PK MPSV dostál nárokům z hlediska úplnosti, přesvědčivosti a správnosti. Rozdíl na určení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti a rozdíl na jejím procentním určení neměl vliv na závěr o neexistenci invalidity a byl řádně odůvodněn.

[5] Námitku, že stav žalobce byl podhodnocen, neshledal soud důvodnou. PK MPSV ve svém posudku jednoznačně vysvětlila, že zvolila horní hranici stanoveného procentního rozmezí míry poklesu pracovní schopnosti, a že zdravotní potíže žalobce jsou odůvodnitelné zjištěnými diagnózami. Posudková komise se shodla se znalcem, že zdravotní stav žalobce je následkem úrazu v roce 1989, a že po provedené artrodéze nelze předpokládat další zlepšení hybnosti, operace sloužila ke snížení bolestivosti, dále že rozsah následků původního zranění je ustálen a žalobce nebude nadále schopen větší statické zátěže levé dolní končetiny a bude nucen se vyvarovat větší fyzické zátěže a delší chůze. Totéž tvrdil i MUDr. B. ve své zprávě ze dne 17. 8. 2017. Závěry posudkové komise vyplývaly ze zjištěné stabilizace zdravotního stavu, prokazaného lékařskými zprávami. Posudková komise přihlédla k ostatním chorobným stavům žalobce a jeho vzdělání a praxi a k možné rekvalifikaci. Pro vyšší ohodnocení posudková komise neshledala důvody ani podklad ve zdravotnické dokumentaci. PK MPSV postupovala v souladu s § 2 odst. 3 vyhlášky o posuzování invalidity a žalobce nenamítal nic proti stanovení hlavního postižení.

[6] Soud neshledal důvodným ani požadavek žalobce na zvýšení procentního ohodnocení podle § 3 odst. 1 nebo 2 vyhlášky o posuzování invalidity. Pro aplikaci § 3 odst. 1 dané vyhlášky nebyl v daném případě důvod, neboť existenci více zdravotních postižení i tíži hlavního postižení žalobce PK MPSV zohlednila ve stanovení horní hranice procentní míry poklesu pracovní schopnosti. Vliv popsany v § 3 odst. 2 vyhlášky nebyl dle posudků zjištěn a ani sám žalobce neuvedl a zejména neprokázal, že by zde tento vliv existoval.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[7] Proti rozsudku krajského soudu brojí žalobce (stěžovatel) kasační stížností.

[8] Stěžovatel v kasační stížnosti rekapituluje obsah lékařských zpráv týkajících se jeho zdravotního stavu (znalecký posudek MUDr. M. a zprávy Krajské nemocnice T. Bati, MUDr. H. a MUDr. B.) a uvádí, že všechny svědčí pro závěr, že od vzniku pracovního úrazu až do současné doby je u něj stav trvalé pracovní neschopnosti. Protože k úrazu došlo před nástupem do pracovního procesu, nebyla mu poskytována nemocenská, ale byl pouze evidován jako člověk v trvalé pracovní neschopnosti. Z těchto důvodů mu také úřad práce nemohl zprostředkovat žádné pracovní místo. Stěžovatel dále popisuje svoji současnou finanční situaci.

[9] Stěžovatel má za to, že v rámci každého řízení by měly být hodnoceny předložené důkazy jak jednotlivě, tak i v souhrnu. To se v tomto případě nestalo, neboť rozsudek se opřel o jediný důkaz a to rozhodnutí posudkové komise. S dalšími předloženými důkazy se soud ztotožnil, nesprávně je však vyhodnotil a v důsledku toho dospěl k nesprávnému rozhodnutí.

[10] Na základě těchto důkazů nelze dovodit jinak, než že pracovní způsobilost žalobce je snížena o více než 70 %. Podle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity je nutno posuzovat invaliditu i z hlediska, že příčinnou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je více zdravotních postižení. To jsou v daném případě trvalé následky zraněného kotníku a dále artróza ve zraněném místě. Ani toto ustanovení vyhlášky nebylo vzato v úvahu v tom smyslu, že by hranice pro přiznání invalidního důchodu byla zvýšena o 10 % bodů.

[11] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že nemá žádné pochybnosti o správnosti posudkového závěru PK MPSV ze dne 11. 4. 2018. V hodnocení jeho úplnosti a přesvědčivosti se shoduje s krajským soudem. Posouzení nevedlo ke změně výsledných závěrů o neexistenci invalidity. Všechny tři posudkové orgány se na tom shodly.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[12] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a je tedy projednatelná.

[13] Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k

nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[14] Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že krajský soud nesprávně vyhodnotil důkazy a opřel svoje rozhodnutí pouze o zprávu posudkové komise.

[15] Nejvyšší správní soud k této námitce uvádí, jak správně vysvětlil i krajský soud, že rozhodnutí správního orgánu o nároku na invalidní důchod je závislé zejména na odborném lékařském posouzení. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný tvrdí, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, č. j. 6 Ads 99/2011 – 43, nebo rozsudek ze dne 19. června 2013, č. j. 3 Ads 70/2012 – 14).

[16] I Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem shledal posudek posudkové komise úplným a přesvědčivým. Krajský soud proto nepochybil, pokud jej vzal za základ svého rozhodnutí.

[17] Stěžovatel se domáhá jiného posouzení svého zdravotního stavu na základě lékařských zpráv, které dle jeho názoru prokazují, že jeho pracovní schopnost poklesla o více než 70 %. Všechny tyto lékařské zprávy však byly součástí podkladů, ze kterých posudková komise při hodnocení poklesu pracovní schopnosti stěžovatele vycházela. Tyto podklady posudková komise vyhodnotila a dospěla k posudkovému závěru, proti kterému stěžovatel brojí. Stěžovateli nelze přisvědčit, pokud se domnívá, že některé ze zpráv prokazují snížení jeho pracovní schopnosti o více než 70%. Jak již bylo řečeno, posouzení invalidity, potažmo pracovní schopnosti je otázkou odbornou, o níž náleží činit závěry právě posudkové komisi. Informace, které lékařské zprávy uvádějí, např. že současný stěžovatelův zdravotní stav je důsledkem jeho úrazu během základní vojenské služby, že po traumatu stěžovatel nikdy nepracoval, či že nelze předpokládat další zlepšení hybnosti, samy o sobě neposkytují informaci o míře poklesu pracovní schopnosti stěžovatele. Ani případné vyjádření lékaře ohledně stupně invalidity obsažené v lékařské zprávě není pro posudkové lékaře závazné a tvoří pouze podklad pro jejich vlastní odborné posouzení (srov. rozsudek ze dne 14. 7. 2016, č. j. 5 Ads 158/2014-29). Oba dva posudky o invaliditě provedené v rámci správního řízení i následný posudek posudkové komise vypracovaný pro účely soudního řízení se s těmito zprávami vypořádávají a berou je v potaz. Posudková komise souhlasila s tvrzením, že současný zdravotní stav stěžovatele je v příčinné souvislosti s utrpěným úrazem z roku 1989, rozsah následků je ustálen, stěžovatel nebude nadále schopen větší statické zátěže dolní končetiny a bude nucen se vyvarovat větší fyzické zátěže i delší chůze. Zároveň však posudková komise uvedla, že stěžovatel je schopen využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti a po případném zaškolení či rekvalifikaci vykonávat s výše uvedenými omezeními lehčí práce převážně vsedě

v dělnických profesích nebo ve službách. Posudková komise zohlednila i stabilizaci zdravotního stavu a možnost rekvalifikace stěžovatele v souladu s § 38 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění.

[18] Posudková komise tak nepochybně dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav stěžovatele, ovšem dle jejího závěru se nejedná o stav, při němž by pracovní schopnost poklesla nejméně o 35 %. Zbylou pracovní schopnost by stěžovatel měl být schopen využít. Ačkoliv Nejvyšší správní soud nepochybně nelehkou situaci stěžovatele, skutečnost, že stěžovatel subjektivně vnímá svůj zdravotní stav jinak, než jak byl zhodnocen posudkovou komisí, nemůže být důvodem pro přiznání vyšší procentní výměry poklesu pracovní schopnosti.

[19] Krajský soud též vysvětlil, z jakého důvodu nebyl zohledněn § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity, který stanoví že: *„v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů.“* Stěžovatel namítá, že příčinou nepříznivého zdravotního stavu je v jeho případě pouhý stav a dále artróza ve zraněném místě.

[20] Zdravotním postižením dle kapitoly XV., odd. B, položky 12 přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity jsou: *„výrazné deformity a poruchy noby/nobou, jednostranné nebo oboustranné, závažné poruchy stereotypu chůze, omezení dosahu chůze i přes kompenzační pomůcky“*. Posudková komise při hodnocení stěžovatelova stavu vzala v úvahu veškeré příčiny jeho postižení, a to jak trvalé následky jeho úrazu, tak artrózu. Tyto příčiny vyhodnotila tak, že způsobují pokles pracovní schopnosti stěžovatele o 30%, tedy na horní hranici rozmezí daného pro tento typ poruchy vyhláškou o posuzování invalidity. K aplikaci § 3 odst. 1 dané vyhlášky pak již neshledala důvod. Nesprávné zařazení do této kategorie zdravotního postižení stěžovatel nenamítal. Příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stěžovatele v nyní projednávané věci bylo pouze jedno zdravotní postižení, na kterém se podílelo více faktorů. Nejedná se o situaci, v níž by stěžovatel trpěl dalším zdravotním postižením, které by z hlediska posudkového závěru o poklesu pracovní schopnosti mohlo být vzato v úvahu.

IV. Závěr a náklady řízení

[21] Stěžovatel se svými námitkami neuspěl. Jelikož Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí ani z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[22] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, pak v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. června 2019

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu